

Studieplan for Norsk for grunnskolelærerutdanning 5-10 (60 studiepoeng) (2010–2011)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Kontakt

Studieprogramansvarlig

Avdeling for lærerutdanning

Innholdsfortegnelse

- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Norsk er eit kunnskaps- og dannelsesfag, eit estetisk fag, eit språkfag og eit praktisk profesjonsfag. Læringsutbyttet i dei fire emna i studiet er knytt til faglege kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse som er nødvendig for å kunne undervise i norskfaget på 5. til 10. trinn.

Læringsutbytte for dei enkelte emna er beskrive i emneplanane.

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet har fire emne, kvart på 15 studiepoeng. Dei fire emna har desse hovudområda:

Norsk 101 (GLU 5-10):

- Lesing og leseopplæring
- Litteratur og litteraturredaktikk
- Munnleg opplæring

Norsk 102 (GLU 5-10):

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5.-10. trinn
- Språket som system
- Språkutvikling
- Fleirspråklegheit og norsk som andrespråk
- Språk i Norden

Norsk 103 (GLU 5-10):

- Skriveopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Sidemålsdidaktikk
- Språkhistorie etter 1800
- Lesing og skrivning i historisk perspektiv, faghistorie
- Språknormering, bokmål og nynorsk
- Språkendring og talemålsvariasjon

Norsk 104 (GLU 5-10):

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur og litteraturredaktikk
- Samansette tekster
- Språk og tekst i ulike medium

Meir detaljert beskriving av innhaldet i dei fire emna går fram av emneplanane.

Allmennlærarstudentar som vel 30 studiepoeng fordjuping i norsk må ta emna Norsk 103 (5-10) og Norsk 104 (5-10).

Organisering og læringsformer

Organisering

Studentane i Grunnskolelærarutdanning 5-10 er organisert i basisgrupper.

AU-studentar som tar norsk 30 studiepoeng fordjuping, vil også vere organisert i basisgrupper.

Eksterne studentar som tar Norsk GLU (5-10) vil, så langt det er mulig, vere organisert i basisgrupper.

Læringsformer

I studiet blir det lagt vekt på at studentane skal møte varierte arbeidsformer; forelesingar, faglege diskusjonar, gruppearbeid og individuelt arbeid. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal ha ei utforskande tilnærming til faget og undervisninga i faget. IKT er integrert i studiet, som nyttar Fronter som læringsplattform.

Bibliotek

Biblioteket skal bidra til å auke studentanes informasjonskompetanse, det vil si evna til å søkje etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentane bibliotekundervisning der målsettinga er at dei skal kunne søkje i norske informasjonskjelder, ha kjennskap til internasjonale databasar og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk.

Arbeidskrav

Det er obligatoriske arbeidskrav til kvart emne, som går fram av emnebeskrivingane. Desse arbeidskrava må vere godkjende for å framstille seg til eksamen.

Praksis

Innhald i studiet skal gi fagleg fordjuping i norskfaglege emne, og arbeidsmåtar for Norsk for Grunnskolelærerutdanning 5-10 (60 studiepoeng) er nært knytt til praksis og gjeldande læreplan for grunnskolen.

Studentar i GLU 5-10 følgjer praksisplanen for denne utdanninga.

Studentar i Allmennlærerutdanninga følgjer praksisplanen for denne utdanninga.

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det, så langt det er mulig, bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Internasjonalisering

Sjå programplanen for *Grunnskolelærerutdanning 5. - 10. trinn*.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av at studentane gir tilbakemeldingar og at du tar del i evaluering av studiane:

Studiekvalitetsutvalget ved HiØ gjennomfører årlig ei evaluering av studiekvaliteten ved eit utval av høgskolen sine studieprogram (EVA2).

Se også tudieplan (programplan) for Grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn

Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjende rutinar for evaluering på emnenivå (EVA3). Se emneplanar for detaljer.

Tilbakemelding underveis

Sjå dei enkelte emneplanane.

Vurdering

Obligatoriske arbeidskrav må vera godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen i dei enkelte emna.

Studentane blir prøvd i begge målformer. Det er ikkje høve til fritak frå prøving i ei av målformene i Norsk (5-10).

Det blir nytta bokstavkarakterar A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Studentar som får karakteren F, har ikkje bestått. Studiet har både munnlege og skriftlege eksamensformer. Eksamensform for dei enkelte emna er beskrive i emneplanane.

Litteratur

Sjå emnebeskrivingane. Litteraturlister som er publisert for emne som ligg fram i tid, kan bli oppdaterte framfor kvart semester. Oppdaterte litteraturlister vil vere tilgjengeleg i emnebeskrivingane ved semesterstart

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Eystein Arntzen, 16.06.2010

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjeld for studieåret 2010 - 2011.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2010

Obligatoriske emner

LUNOR10110 Arbeid med litteratur og munnleg opplæring (5-10)	15 stp
LUNOR10410 Språk, litteratur og didaktikk (5-10)	15 stp

Vår 2011

Obligatoriske emner

LUNOR10210

Grammatikk, tekstteori og skriveopplæring (5-10)

15 stp

LUNOR10310

Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald (5-10)

15 stp

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 03:11:18

LUNOR10110 Arbeid med litteratur og munnleg opplæring (5-10) (Høst 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudium Norsk (5 - 10) og i valfaget *Norsk for for grunnskolelærerutdanning 5 - 10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Hautsemesteret

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har brei kunnskap om relevante teoriar om lesing og leseopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har omfattande kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosaetekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har god kunnskap om relevante teoriar innan munnleg opplæring
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med munnlege og skriftlege tekstar
- kjenner til sentrale og relevante litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har inngåande kjennskap til ungdomslitteratur i ulike sjangrar og god forståing for korleis denne litteraturen har utvikla seg over tid
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksne lesarar

FERDGHEITER

Studenten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk, og for elevar med bokmål som hovudmål og elevar med nynorsk som hovudmål
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av munnlege og elevtekstar for å fremje læring
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidare lesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekstar og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte estetiske arbeidsmåtar for auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskapar og kulturell bakgrunn hos mottakarane
- kan ta i bruk ulike digitale verktøy i norskopplæringa, skape og vurdere digitale, samansette tekstar

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- er sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle ei kulturforståing som tar den fleirkulturelle røynda på alvor
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktivt refleksjon
- kan arbeide sjølvstendig, og saman med andre, med elevars læring og utvikling i faget og på tvers av fag
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmode dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

Norsk 101 (5-10) er konsentrert om tre fagområde:

- Lesing og leseopplæring
- Litteratur og litteraturdidaktikk
- Munnleg opplæring

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil bli integrert i alle dei tre fagområda.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Studentar i GLU 5-10 følgjer praksisplanen for denne utdanninga. Erfaringar frå praksis vil bli brukt i arbeidet med norskfaget.

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det, så langt det er mulig, bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Mappeoppgåver

Arbeidskravet på Norsk 101 (5-10) er ei elektronisk mappe med eit utval tekster som studentane må få godkjent før dei kan framstille seg til eksamen.

Studentane får i løpet av semesteret ni oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til emna som det blir arbeidd med. Arbeida skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Tilbakemelding på desse arbeida vil dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida skal dessutan vere gjenstand for vurdering av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg.

Studentane må få godkjent sju av ni slike mappeoppgåver av faglærar før studentane kan framstille seg til eksamen. Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag 50% av tekstmengda.

Eksamen

Individuell skriftleg eksamen, 8 timar

Målform: bokmål.

Hjelpemiddel: arbeidsmappe med obligatoriske arbeidskrav, Ordbok/ordliste, Kunnskapsløftet.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarlig har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista er sist endra 18. juni 2010

Teoripensum:

- Lesing og leseopplæring

Lesedidaktikk av Astrid Roe (2008) (ca. 224 sider)

Sylvi Penne: "Å bli en som leser litteratur - en utviklingshistorie om lesing fra 6 til 16" i Sylvi Penne: *Norsk som identitetsfag - norsk læreren i det moderne* (2001) (ca. 19 sider)

- Litteratur og litteraturredidaktikk

Barnelitteratur - sjangrar og teksttypar av Mjør, Birkeland og Risa (2006) (ca. 263 sider)

Diktboka av Per Olav Kaldestad (2006) (Teoridelen, dei første 130 sidene)

- Munnleg opplæring

Liv Marit Aksnes: "Muntligheten i norskfaget. Oversikt over feltet norsk muntlig" i: Frøydís Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 16 sider)

Helene Dam: "Hvordan arbeide med muntlig formidling i skolen?" i: Frøydís Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 12 sider)

Torlaug Løkensgard Hoel: "*Den første gang, den første gang...* Bygging av munnleg klasseromskultur i norskfaget" i: Frøydís Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 17 sider)

Sylvi Penne: "Nadia og retorikken" i: Frøydís Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 20 sider)

Frøydís Hertzberg: "Vurdering av muntlig - det går an" i: Frøydís Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 9 sider)

Retorikk i skolen av Jonas Bakken (2009) (ca. 120 sider)

Primærttekster:

- Minimum 3 biletbøker
- Fem verk frå nyare nordisk barne- og ungdomslitteratur
- Eitt drama
- Ei fagbok for barn eller ungdom
- Fire nordiske romanar frå nyare tid
- Lyrikkompendium
- Essay, kortprosa og novellekompendium
- Kompendium i folkedikting

Av romanane som skal lesast, skal ein roman vere på svensk, og ein roman skal vere på dansk.

LUNOR10410 Språk, litteratur og didaktikk (5-10) (Høst 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudium Norsk (5 - 10) og i valfaget *Norsk for grunnskolelærerutdanning 5 - 10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Hautsemesteret.

Studentar som vel norsk som første valfag i GLU (5-10), tar Norsk 104 haustsemesteret i det andre studieåret.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har utvida innsikt i korleis gutar og jenter på ungdomssteget kan motiverast til lesing og vidareutvikle leseforståing og lesestrategiar, både elevar med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
- har kunnskapar om kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium
- har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar i moderne medium og innsikt i korleis elevar frå 5. til 10. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
- har kunnskapar om ulike teoretiske perspektiv og retningar i arbeidet med å forstå litteratur
- har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskapar om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teoriar om samansette tekstar
- har kunnskap om kva som skjer når ein tekst vert overført frå eit medium til eit anna (adaptasjon)

FERDIGHEITER

Studenten

- kan setje i gang, rettleie og vurdere munnleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
- kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekstar, sjå dei i eit historisk perspektiv og setje dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
- kan rettleie elevar i bruk av litteraturfagleg kjeldemateriale
- kan samanlikne tekstar skrivne for ungdom og vaksne med omsyn på innhald, form og funksjon
- kan setje sentrale norske tekstar og eit utval samiske tekstar (i omsetjing) inn i ein historisk samanheng og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Norsk 104 (5-10) er konsentrert om fire fagområde:

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur
- Samansette tekster
- Språk og tekst i ulike medium. Adaptasjon

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbyte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med alle fagområda.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høyskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Studentar i GLU 5-10 følgjer praksisplanen for denne utdanninga, og studentar i Allmennlærerutdanninga følgjer praksisplanen for denne utdanninga. Erfaringar frå praksis vil bli brukt i arbeidet med norskfaget.

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det, så langt det er mulig, bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Obligatorisk deltaking på minst 3 av 4 arbeidsseminar. På seminara vil det bli høve til å arbeide med eksamenstekstene, og det vil bli gitt respons frå medstudentar og rettleiing frå lærarane.

For å kunne framstille seg til eksamen, må arbeidskravet vere godkjend.

Eksamen

Mappevurdering

Avsluttande vurdering blir gjort på grunnlag av ei mappe med to tekster som studentane har arbeidd med gjennom semesteret: ein fagartikkel og ei samansett, digital tekst. Det skal leveras refleksjonstekst til begge tekstene. I den eine teksta skal studenten bruke nynorsk, og i den andre bokmål. Målforma i refleksjonstekstene skal vere den same som målforma i hovudtekstene.

Dei to tekstene får ein samla karakter der kvar tekst tel 50%. Begge tekstene må bli vurdert til bestått for at studenten skal bestå eksamen.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarlig har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista er sist endra 18.06.2010

Teoripensum:

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
  - *Å lese i alle fag* av Maagerø, Eva og Elise Seip Tønnessen (2006) (ca. 190 sider)
  - Bråten, Ivar: "Leseforståelse - komponenter, vansker og tiltak" I: Ivar Bråten (red): *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet - teori og praksis*, (2007) (ca. 37 sider)
- Litteratur og litteraturredaktikk
  - *Kunsten å lese skjønnlitteratur* av Anne-Kari Skardhamar (2005) (ca. 224 sider)
  - *Norsk litteraturhistorie* av Per Thomas Andersen (2001) (ca. 613 sider)
- Samansette tekster
  - *Sammensatte tekster: arbeid med digital kompetanse i skolen* av Gunnar Liestøl, Anders Fagerjord og Gisle Hannemyr (2009) (ca 160 s.)
- Språk og tekst i ulike medium
  - Filmatisering, animasjonsfilmverson eller teateroppsetting av eit verk på pensumlista

Primærtetekster:

Sjølvalt pensum skal bestå av:

- Ei islendingesaga i omsetjing
- Ein komedie av Ludvig Holberg
- *H. C. Andersen - et pedagogisk nettsted*
- Ei bondeforteljing av Bjørnstjerne Bjørnson eller ein roman av Jonas Lie
- Eit drama av Henrik Ibsen
- Ein roman av anten Amalie Skram, Christian Krogh, Hans Jæger eller Arne Garborg
- Ein roman av Knut Hamsun (frå tida før 1900)
- Eit drama av August Strindberg
- Ein roman frå mellomkrigstida
- Ein roman av Tarjei Vesaas
- Ein roman av Dag Solstad
- Eit svensk verk frå 1900-talet
- Eit dansk verk frå 1900-talet
- Folkedikting
- Lyrikk
- Essay, kortprosa og noveller

Det vil bli laga kompendium med tekster til "Folkedikting", "Lyrikk" og "Essay, kortprosa og noveller".

LUNOR10210 Grammatikk, tekstteori og skriveopplæring (5-10) (Vår 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudium Norsk (5 - 10) og i valfaget *Norsk for grunnskolelærerutdanning 5 -10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Vårsemesteret

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har brei kunnskap om relevante teoriar om skrivning og skriveopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane skrivning kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om skrivestrategiar
- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk
- har innsikt i språkutvikling hos barn og unge som allereie har tileigna seg grunnleggande lese- og skriveferdigheiter
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk
- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære norsk som eit andrespråk

FERDIGHEITER

Studenten

- kan leggje til rette for at elevane får skrive sakprega tekstar og fiksjonstekstar av ulikt slag
- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i skriveopplæring og skriftforming frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk, og for elevar som skriv på bokmål og elevar som skriv på nynorsk
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av skriftlege elevtekstar for å fremje læring
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med skriftlege tekstar
- kan kartleggje og vurdere lese- og skriveferdigheiter, setje i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- er sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle ei kulturforståing som tar den fleirkulturelle røynda på alvor
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktivt refleksjon
- kan arbeide sjølvstendig, og saman med andre, med elevars læring og utvikling i faget og på tvers av fag
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmode dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

Norsk 102 (5-10) er konsentrert om fire fagområde:

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5.-10. trinn
- Språket som system
- Språkutvikling
- Fleirspråklegheit og norsk som andrespråk
- Språk i Norden

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbyte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil bli integrert i alle dei tre fagområda.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Studentar i GLU 5-10 følgjer praksisplanen for denne utdanninga. Erfaringar frå praksis vil bli brukt i arbeidet med norskfaget.

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det, så langt det er mulig, bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Mappeoppgåver

Arbeidskravet er ei elektronisk mappe med eit utval tekster som studentane må få godkjent før dei kan framstille seg til eksamen.

Studentane får i løpet av semesteret ni oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til emna som det blir arbeidd med. Arbeida skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Tilbakemelding på desse arbeida vil dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida skal dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg.

Studentane må få godkjent sju av ni slike mappeoppgåver av faglærar før studentane kan framstille seg til eksamen. Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag 50% av tekstmengda.

Mappa med godkjente innleveringar kan nyttas under eksamen.

Eksamen

Skriftleg eksamen, 8 timar

Målform: nynorsk.

Hjelpemiddel: arbeidsmappe med obligatoriske arbeidskrav. Ordbok/ordliste. Kunnskapsløftet

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarlig har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista vil vere klar til semesterstart.

LUNOR10310 Språkhistorie, språkdiraktikk og språkleg mangfald (5-10) (Vår 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i årsstudium Norsk (5 - 10) og i valfaget *Norsk for grunnskolelærerutdanning 5 - 10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Vårsemesteret

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har utvida innsikt i korleis elevar på ungdomssteget kan vidareutvikle skriveferdighetene sine, både elevar med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
- har kunnskapar om kva for funksjonar lesing og skriving har hatt og har i kulturen vår
- har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar i tradisjonelle medium og innsikt i korleis elevar frå 5. til 10. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk og dialektologisk grunnlag
- har kjennskap til språk som ungdom brukar
- har inngåande kunnskap om norsk språkhistorie etter 1800 og om gjeldande normering av bokmål og nynorsk

FERDIGHEITER

Studenten

- kan rettleie elevar i ulike former for skriftleg argumentasjon
- kan setje i gang, rettleie og vurdere skriftleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
- kan leggje til rette og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekstar, sjå dei i eit historisk perspektiv og setje dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Norsk 103 (5-10) er konsentrert om fire fagområde:

- Skriveopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Sidemålsdidaktikk
- Språkhistorie etter 1800
- Lesing og skriving i historisk perspektiv, faghistorie
- Språknormering, bokmål og nynorsk
- Språkending og talemålsvariasjon

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med skriveopplæring.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høyskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Studentar i GLU 5-10 følgjer praksisplanen for denne utdanninga, og studentar i Allmennlærerutdanninga følgjer praksisplanen for denne utdanninga. Erfaringar frå praksis vil bli brukt i arbeidet med norskfaget.

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det, så langt det er mulig, bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Mappeoppgåver

Studentane får i løpet av semesteret oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til emna som det blir arbeidd med. Eit av arbeida skal vera ein lengre fagartikkel. Arbeida skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Tilbakemelding på desse arbeida vil dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida skal dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg. Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag 50% av tekstmengda.

Meir detaljert beskriving av innhaldet i mappa vil bli gitt ved undervisningsstart.

Studentane må få godkjent mappeoppgåvene av faglærar før studentane kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Munnleg, individuell eksamen

Den munnlege eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten ei sjølvvald tekst frå den godkjente innleveringsmappa. Presentasjonen skal vere mest mogleg reflekterande rundt eigen arbeidsprosess, og ikkje bare vere eit referat av innhaldet i fagteksta. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på omlag 30 minutt, der sensorane og studentane har ei fagleg samtale med utgangspunkt i eitt eller fleire av tema i mappearbeida eller pensumlitteraturen.

I vurderinga vil både det faglige innhaldet og dei munnlege ferdigheitene bli vurdert.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarlig har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista vil vere klar ved semesterstart.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:46:35